

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG

I – GIỚI THIỆU KHÁI QUÁT VỀ CHƯƠNG TRÌNH SINH HỌC THPT

1. Mục tiêu của chương trình

Hoàn thiện các tri thức sinh học phổ thông trên cơ sở củng cố, bổ sung, nâng cao và hoàn thiện các tri thức sinh học ở THCS, góp phần chuẩn bị cho HS tốt nghiệp THPT có đủ khả năng tiếp tục học lên các trường đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp, học nghề hoặc đi vào cuộc sống lao động.

a) Về kiến thức

– HS có những hiểu biết phổ thông, cơ bản, hiện đại, thực tiễn về các cấp tổ chức của sự sống : từ cấp phân tử, tế bào, cơ thể đến quần thể, quần xã, hệ sinh thái và sinh quyển.

– HS có được một số kiến thức cơ bản về các quá trình sinh học ở các cấp tổ chức sống như chuyển hoá vật chất và năng lượng, sinh trưởng và phát triển, cảm ứng và vận động, sinh sản và di truyền biến dị (hiểu bản chất của hiện tượng, giải thích cơ chế của quá trình, nêu ảnh hưởng của môi trường, biết nguyên tắc ứng dụng vào thực tiễn).

– HS hình dung được sự phát triển liên tục của vật chất trên Trái Đất từ vô cơ đến hữu cơ, từ sinh vật có cấu tạo đơn giản đến sinh vật có cấu tạo phức tạp, cho đến con người (nêu các bằng chứng tiến hoá, hiểu những điểm cơ bản trong quan niệm hiện nay về nguyên nhân, cơ chế, phương thức và chiều hướng tiến hoá).

Nắm vững các kiến thức cơ bản nói trên là cơ sở để hiểu các biện pháp kỹ thuật trồng trọt, chăn nuôi, chọn giống nhằm nâng cao năng suất các chủng vi sinh vật có ích, các giống vật nuôi, cây trồng, hiểu các biện pháp chăm sóc sức khoẻ, bảo vệ môi trường, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống và đảm bảo sự phát triển bền vững.

5

Lớp 11 : Sinh học cơ thể thực vật và động vật (chuyển hoá vật chất và năng lượng, cảm ứng, sinh trưởng và phát triển, sinh sản).

Lớp 12 : Di truyền, tiến hoá, sinh thái và tổng kết toàn chương trình.

b) Về kĩ năng

– Kĩ năng thực hành

Tiếp tục phát triển kĩ năng quan sát, thí nghiệm. HS được làm các tiêu bản hiển vi, tiến hành quan sát dưới kính lúp, kính hiển vi, biết bố trí một số thí nghiệm đơn giản để tìm hiểu nguyên nhân của một số hiện tượng, quá trình diễn ra trong cơ thể sống.

– Kĩ năng tư duy

Tiếp tục phát triển kĩ năng tư duy thực nghiệm – quy nạp, chú trọng phát triển tư duy lí luận (phân tích, so sánh, tổng hợp, khái quát hoá... đặc biệt là kĩ năng nhận biết, nêu và giải quyết các vấn đề nảy sinh trong học tập và trong thực tiễn cuộc sống).

– Kĩ năng học tập

Tiếp tục phát triển kĩ năng học tập, đặc biệt là tự học : biết thu thập, xử lí thông tin ; lập bảng, biểu đồ, sơ đồ, đồ thị ; làm việc cá nhân và làm việc theo nhóm, làm các báo cáo nhỏ, trình bày trước tổ, lớp...

c) Về thái độ

– Củng cố niềm tin vào khả năng của khoa học hiện đại trong việc nhận thức bản chất và tính quy luật của các hiện tượng sinh học.

– Có ý thức vận dụng các tri thức, kĩ năng học được vào cuộc sống, lao động và học tập.

– Xây dựng ý thức tự giác và thói quen bảo vệ thiên nhiên, bảo vệ môi trường sống, có thái độ và hành vi đúng đắn đối với chính sách của Đảng và Nhà nước về dân số, sức khoẻ sinh sản, phòng chống HIV/AIDS, vấn đề ma tuý và các tệ nạn xã hội.

2. Nội dung chương trình

Chương trình Sinh học THPT được xây dựng theo trình tự tổ chức của thế giới sống, bắt đầu từ tế bào đến cơ thể rồi quần thể, quần xã, hệ sinh thái và sinh quyển. Chương trình Sinh học THPT được phân thành chương trình chuẩn và chương trình nâng cao.

Nội dung chương trình Sinh học THPT :

Lớp 10 : Giới thiệu chung về thế giới sống, sinh học tế bào, sinh học vi sinh vật.